

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2020 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonał waloryzacji emerytury B. P.. Kwota emerytury z FUS ustalona na dzień 29 luty 2020 r. tj. 1 147,85 zł podlegała podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 103,56% i wyniosła 1 188,71 zł. Kwota okresowej emerytury ustalona na dzień 29 luty 2020 r. tj. 22,18 zł podlegała podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 103,56% i wyniosła 22,97 zł. Kwota podwyżki była niższa niż 70 zł, wobec czego wysokość zwaloryzowanej emerytury z FUS ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 luty 2020 r. tj. 1 147,85 zł kwoty 68,67 zł, wysokość zwaloryzowanej okresowej emerytury kapitałowej ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 luty 2020 r. tj. 22,18 zł kwoty waloryzacji tj. 1,33 zł. Łączna kwota podwyżki dla tych świadczeń wyniosła 70 zł. Po waloryzacji emerytura od 1 marca 2020 r. wyniosła miesięcznie 1 216,52 zł, okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 23,51 zł. Łączna kwota świadczenia po waloryzacji wyniosła 1 240,03 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że świadczenie zmniejsza się z powodu nienależnie pobranych świadczeń tj. o 354,38 zł. Od 1 marca 2020 r. miesięczna wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła 703,05 zł. /decyzja k.1 - 2 odwrot plik I akt ZUS/

Decyzjami o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonywał ustalenia wysokości należnego wnioskodawczyni kapitału początkowego. /okoliczność bezsporna/

Decyzjami o nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dokonywał ustalenia wysokości należnej wnioskodawczyni emerytury kapitałowej. /okoliczność bezsporna/

W dniu 25 czerwca 2020 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie B. P. w którym wskazała, że zaskarża decyzję z dnia 1 marca 2020 r. dotyczącą waloryzacji świadczenia, a nadto wszystkie wydane od 2007 r. w stosunku do jej osoby decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, mocą których ustalono wysokość kapitału początkowego oraz wysokość emerytury kapitałowej. Skarżąca wskazała, że nie zgadza się z kwotą wyliczonej emerytury oraz nie rozumie dlaczego organ rentowy pomniejszył kwotę należnego jej świadczenia o 354,38 zł. /odwołanie k.3 – 4, odwołanie k.3 – 4 akt o sygn. VIII U 1466/20, odwołanie k.3 – 4 akt o sygn. VIII U 1467/20/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 1 marca 2020 r. oraz o odrzucenie odwołania od decyzji o nr (...) i o nr (...). /odpowiedź na odwołanie k.7 – 7, odpowiedź na odwołanie k.7 – 7 akt o sygn. VIII U 1466/20, odpowiedź na odwołanie k.7 – 7 akt o sygn. VIII U 1467/20/

Postanowieniami z dnia 13 lipca 2020 r. Sąd połączył obu odwołań B. P. w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia. /postanowienia k.9 akt o sygn. VIII U 1466/20, k.9 akt o sygn. VIII U 1467/20//

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. P. urodziła się (...), posiada prawo do emerytury oraz prawo do okresowej emerytury kapitałowej. /okoliczności bezsporne/

Prawomocną decyzją z dnia 1 grudnia 2017 r. odwołująca została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń po zgonie P. P. w wysokości 2.652 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje stosownych potrąceń z kwoty należnego wnioskodawczyni świadczenia. /informacja k.109 – 109 odwrot plik II akt ZUS/

Prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 23 sierpnia 2018 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt VIII U 1075/2018 oddalono odwołania B. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 7 marca 2018 roku znak (...) -2077 i z dnia 8 marca 2018 roku, znak (...) oraz (...). /okoliczność bezsporna/

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 12 września 2019 r. w sprawie o sygn. akt VIII U 1812/19 odrzucono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z dnia 7 marca 2018 roku, znak (...) -2007 oraz z dnia 8 marca 2018 roku znak

(...) i (...) oraz oddalono odwołanie wnioskodawczyni od decyzji z dnia 1 marca 2019 roku znak: ENP/25/021061376. W sprawie tej toczy się postępowanie apelacyjne. /okoliczność bezsporna/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych zarówno w aktach sprawy jak i w aktach organu rentowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy podnieść, że Sąd na podstawie art. 148¹k.p.c. rozpoznał niniejszą sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z brzmieniem tego przepisu sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne; rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły w swych pierwszych pismach procesowych o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a podniesione w dalszych pismach twierdzenia oraz brak wniosków dowodowych, po pouczeniu o możliwości ich zgłaszania, dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przypadku bowiem, gdy głosy stron miałyby się ograniczyć tylko do powtórzenia argumentacji zawartej w pismach procesowych, to wyznaczanie rozprawy tylko w tym celu nie wydaje się uzasadnione. /por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 26.06.2018, III AUa 1815/17/.

Przechodząc do meritum wskazać należy, że odwołanie od decyzji z dnia 1 marca 2020 r. jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Przedmiotem tego rozstrzygnięcia była ocena zgodności z prawem decyzji o waloryzacji świadczenia emerytalnego wydanej przez organ rentowy.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r., poz. 53) waloryzacja emerytur i rent dokonywana jest corocznie od dnia 1 marca i polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu.

W myśl ust. 3 cyt. artykułu waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji /ust. 4/.

Stosownie do art. 89 ust. 1 w/w ustawy wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. W myśl ust. 2 tego artykułu wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Wskaźnik waloryzacji ogłasza Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" /ust. 6/

Unormowanie zawarte w art. 88-89 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje, że ustawodawca przewidywał waloryzację świadczeń emerytalno – rentowych dokonywaną procentowo, tj. z wykorzystaniem określonego wskaźnika, mnożąc przez wskaźnik waloryzacji kwotę świadczenia i podstawę jego wymiaru.

Zgodnie z Komunikatem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2018 r. (M.P. z 2020 r. poz. 177) wydanym na podstawie art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2020 r. wyniósł 103,56%.

Zgodnie zaś z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. , poz. 252) w 2020 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 29 lutego 2020 r., wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, nie mniej niż o kwotę 70 zł.

Kwota świadczenia wnioskodawczyni wynoszącego na dzień 29 luty 2020 r. tj. 1 147,85 zł podlegała podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 103,56% i wyniosła 1 188,71 zł. Kwota okresowej emerytury ustalona na dzień 29 luty 2020 r. tj. 22,18 zł podlegała podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 103,56% i wyniosła 22,97 zł. Kwota podwyżki była niższa niż 70 zł wobec czego wysokość zwaloryzowanej emerytury z FUS ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 luty 2020 r. tj. 1 147,85 zł kwoty 68,67 zł , wysokość zwaloryzowanej okresowej emerytury kapitałowej ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 29 luty 2020 r. tj. 22,18 zł kwoty waloryzacji tj. 1,33 zł. Łączna kwota podwyżki dla tych świadczeń wyniosła 70 zł. Po waloryzacji emerytura od 1 marca 2020 r. wyniosła miesięcznie 1 216,52 zł , okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 23,51 zł. Łączna kwota świadczenia po waloryzacji wyniosła 1 240,03 zł.

W odniesieniu zaś do kwestii potrącania kwoty ze świadczenia przysługującego wnioskodawczyni wskazać należy, że stosownie do treści art.139 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141 m. in. kwoty nienależnie pobranych emerytur, rent i innych świadczeń z tytułu. Skoro zatem kwestia zwrotu przez skarżącą nienależnie pobranych świadczeń została przesądzona prawomocną decyzją, to organ rentowy zasadnie pomniejszył kwotę należnego wnioskodawczyni świadczenia. Nadto uczynił to w granicach wyznaczonych przez wskazany art.141 ww. ustawy.

W ocenie Sądu, organ rentowy dokonał zatem prawidłowej waloryzacji przysługującego ubezpieczonej świadczenia emerytalnego. Wysokość zwaloryzowanej emerytury została ustalona według obowiązujących przepisów prawa, na podstawie prawidłowego wskaźnika waloryzacji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 1 marca 2020 r.

W pozostałym zakresie odwołanie wnioskodawczyni podlegało odrzuceniu.

Zgodnie z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona.

W postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych odrzucenie odwołania nie może nastąpić tylko w przypadku wymienionym w art. 464 k.p.c. tj. odrzucenie nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekaze mu sprawę.

Zgodnie z dyspozycją art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Ustawodawca nie definiuje pojęcia powagi rzeczy osądzonej, określa jedynie jej zakres przedmiotowy oraz podmiotowy. Powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) zaliczana jest do tzw. negatywnych przesłanek procesowych i oznacza niedopuszczalność prowadzenia drugiego procesu co do tego samego roszczenia, o którym orzeczono prawomocnie, pod rygorem nieważności postępowania. Artykuł 366 k.p.c. wskazuje, że granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej obejmują nie to, co stanowiło granice powództwa, ale to, co stanowiło przedmiot i podstawę

faktyczną rozstrzygnięcia w chwili wyrokowania (art. 316). Ustawodawca w sposób całkowicie zamierzony w ten sposób zredagował wymieniony przepis, ponieważ sąd (na mocy przepisów szczególnych) może orzekać w kwestiach nieobjętych żądaniem pozwu, a nadto może orzec wadliwie poniżej lub ponad granicami pozwu.

Zgodnie z treścią art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i Sąd, który je wydał, lecz również inne Sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Skoro zatem wnioskodawczyni ponownie zaskarżyła decyzje wydane od 2007 roku, a dotyczące ustalenia wysokości kapitału początkowego znak (...) - 2007 i wysokości emerytury kapitałowej znak (...), a więc decyzje w stosunku do których zapadły prawomocne orzeczenia sądowe, bądź też sprawy są w toku, tym samym stosownie do dyspozycji art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. zaistniała konieczność odrzucenia w tym zakresie odwołania B. P..

S.B.